

**МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКА ДЕРЖАВНА АКАДЕМІЯ ДИЗАЙНУ І МИСТЕЦТВ**

**ОСВІТНЬО – ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«ГРАФІКА»**

**Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 023 Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація
галузі знань 02 Культура і мистецтво
Кваліфікація: Бакалавр образотворчого мистецтва,
декоративного мистецтва, реставрації**

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ

РАДОЮ ХДАДМ

Голова вченої ради

О. В. Соболев / _____/

(протокол № __ від " __ " _____ 2021 р.)

Освітня програма вводиться в дію з 1 вересня 2021 р.

Ректор О. В. Соболев / _____/

(наказ № __ від " __ " _____ 2021 р.)

Харків 2021 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньо-професійної програми
«ГРАФІКА»

Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
за спеціальністю 023 «Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»
галузі знань 02 «Культура і мистецтво»
Кваліфікація: Бакалавр образотворчого мистецтва,
декоративного мистецтва, реставрації

ПОГОДЖЕНО:

Голова підкомісії зі спеціальності 023
«Образотворче мистецтво,
декоративне мистецтво, реставрація»
_____ Шуліка В. В.
«____»_____ 2021 р.

ПОГОДЖЕНО:

Перший проректор з науково-
педагогічної роботи ХДАДМ
_____ Токар М. І.
«____»_____ 2021 р.

РЕКОМЕНДОВАНО:

Вченою радою факультету
«Образотворче мистецтво»
Протокол №__ від «____»_____2021 р.
Голова вченої ради факультету
_____ Шевченко В. Я.
«____»_____ 2021 р.

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою науково-методичної комісії спеціальності № 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація» у складі:

Керівник проектної групи,

гарант освітньої програми

кандидат мистецтвознавства, доцент _____ Мельникова У. П.

Члени проектної групи:

доцент _____ Шевченко В. Я.

доцент _____ Іващенко О.В.

Рецензії-відгуки зовнішніх стейкхолдерів:

Ця програма не може бути повністю чи частково відтворена, тиражована та розповсюджена без дозволу Вченої ради Харківської державної академії дизайну і мистецтв.

1. Профіль освітньо-професійної програми «Графіка»

(спеціальність 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»)

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Харківська державна академія дизайну і мистецтв Факультет «Образотворче мистецтво»
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	СВО Бакалавр / Бакалавр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації
Офіційна назва освітньої програми	Освітньо-професійна програма «Графіка»
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Акредитаційна комісія України Сертифікат про акредитацію серія НД, № 2196458 від 05.07.2016 р., протокол № 122, термін дії сертифікату до 01.07.2026 р.
Цикл/рівень	НРК України – 6 рівень, FQ-EHEA – перший цикл, EQF-LLL – 6 рівень
Передумови	Наявність середньої освіти
Мова(и) викладання	Українська.
Термін дії освітньої програми	01.07.2026 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://www.ksada.org
2 – Мета освітньої програми	
Формування професійних компетентностей, спрямованих на усвідомлення закономірностей розвитку образотворчого мистецтва, отримання навичок виконання творів графічного мистецтва, викладання фахових дисциплін у початкових спеціалізованих навчальних закладах художньої освіти.	
3 - Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь знань, спеціальність, спеціалізація /за наявності/)	Освітня програма містить програмні компетентності, що визначають специфіку підготовки бакалаврів та програмні результати навчання, які відображають, що саме студент повинен знати, розуміти та бути здатним виконувати після успішного завершення освітньої програми. Галузь знань – 02 «Культура і мистецтво», спеціальність – 023 «Образотворче мистецтво, декоративне мистецтво, реставрація»
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальна освіта в галузі образотворчого мистецтва (застосування практичних навичок у графічному мистецтві, а також здійснення викладацької діяльності на належному науково-методичному рівні у початкових спеціалізованих навчальних закладах художньої освіти). Ключові слова: образотворче мистецтво, графіка.
Особливості програми	Програма забезпечує підготовку бакалаврів у навчально-творчих майстернях: книжкової графіки, станкової графіки, авторського плакату в тісній співпраці з художніми музеями регіону та Національною спілкою художників України.
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	

Придатність до працевлаштування	Бакалавр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації може займати первинні посади згідно з Національним класифікатором професій ДК 003:2010: 3471 Художник-виконавець 3340 Викладач початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів <i>Випускники можуть працювати на посадах:</i> – навчальний майстер навчальної лабораторії вищого навчального закладу художньої освіти; – художник-виконавець художніх комбінатів Національної спілки художників України; – художник-виконавець книжкових видавництв.
Подальше навчання	Можливість продовження навчання за програмами другого рівня вищої освіти (НРК –7 рівень, FQ-ЕНЕА – другий цикл, EQF-LLL – 7 рівень)
5 – Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	Студентоцентроване навчання: комплексне поєднання лекційних та практичних занять; самонавчання (самостійна робота); авторські методики викладачів кафедр (навчально-творчі майстерні).
Оцінювання	Екзамени, екзаменаційні перегляди, заліки, модульний контроль.
6 – Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність (ІК)	Здатність розв'язувати складні спеціалізовані завдання та практичні проблеми у галузі образотворчого мистецтва, що передбачає застосування певних положень і методів та характеризується певною невизначеністю умов.
Загальні компетентності (ЗК)	1.Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні. 2.Здатність зберігати і примножувати культурно-мистецькі, екологічні, моральні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя. 3.Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою. 5.Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу. 6. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. 7. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій. 8. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел. 9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність). 10. Навички міжособистісної взаємодії. 11.Здатність оцінювати та забезпечувати якість виконуваних робіт. 12.Цінування та повага різноманітності та мультикультурності. 13. Здатність працювати в міжнародному контексті.
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності (СК)	1. Здатність розуміти базові теоретичні та практичні закономірності створення цілісного продукту предметно-просторового та візуального середовища. 2. Здатність володіти основними класичними і сучасними

	категоріями та концепціями мистецтвознавчої науки. 3. Здатність формулювати цілі особистісного і професійного розвитку та умови їх досягнення, враховуючи тенденції розвитку галузі професійної діяльності, етапів професійного зростання та індивідуально-особистісних особливостей. 4. Здатність оволодівати різними техніками та технологіями роботи у відповідних матеріалах за спеціалізаціями. 5. Здатність генерувати авторські інноваційні пошуки в практику сучасного мистецтва. 6. Здатність інтерпретувати смисли та засоби їх втілення у мистецькому творі. 7. Здатність адаптувати творчу (індивідуальну та колективну) діяльність до вимог і умов споживача. 8. Здатність використовувати професійні знання у практичній та мистецтвознавчій діяльності. 9. Здатність усвідомлювати важливість виконання своєї частини роботи в команді; визначати пріоритети професійної діяльності. 10. Здатність проводити сучасне мистецтвознавче дослідження з використанням інформаційно-комунікаційних технологій. 11. Здатність презентувати художні твори у вітчизняному та міжнародному контекстах. 12. Здатність викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти. Додаткові компетентності освітньої програми: 13. Здатність засвоювати знання та практичні навички з шрифту та типографіки, кольорознавства у професійній діяльності. 14. Здатність опановувати практичні навички застосування основ фотографії та фотографіки у плакаті, книжковій та станковій графіці.

7 – Програмні результати навчання

1. Застосовувати комплексний художній підхід для створення цілісного образу.
2. Виявляти сучасні знання і розуміння предметної галузі та сфери професійної діяльності, застосовувати набуті знання у практичних ситуаціях.
3. Формувати різні типи документів професійного спрямування згідно з вимогами культури усного і писемного мовлення.
4. Орієнтуватися в розмаїтті сучасних програмних та апаратних засобів, використовувати знання і навички роботи з фаховим комп'ютерним забезпеченням (за спеціалізаціями).
5. Аналізувати та обробляти інформацію з різних джерел.
6. Застосовувати знання з композиції, розробляти формальні площинні, об'ємні та просторові композиційні рішення і виконувати їх у відповідних техніках та матеріалах.
7. Аналізувати, стилізувати, інтерпретувати та трансформувати об'єкти (як джерела творчого натхнення) для розроблення композиційних рішень; аналізувати принципи морфології об'єктів живої природи, культурно-мистецької спадщини і застосовувати результати аналізу при формуванні концепції твору та побудові художнього образу.
8. Застосовувати знання з історії мистецтв у професійній діяльності, впроваджувати український та зарубіжний мистецький досвід.
9. Володіти основами наукового дослідження (робота з бібліографією, реферування, рецензування, приладові та мікрохімічні дослідження).
10. Визначати мету, завдання та етапи мистецької, реставраційної та дослідницької діяльності, сприяти оптимальним соціально-психологічним умовам для якісного виконання роботи.
11. Враховувати психологічні особливості у процесі навчання, спілкування та професійної діяльності.
12. Застосовувати сучасне програмне забезпечення у професійній діяльності (за спеціалізаціями).

13. Тракувати формотворчі засоби образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації як відображення історичних, соціокультурних, економічних і технологічних етапів розвитку суспільства, комплексно визначати їхню функціональну та естетичну специфіку у комунікативному просторі.
14. Володіти фаховою термінологією, теорією і методикою образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації мистецьких творів.
15. Розуміти вагому роль українських етномистецьких традицій у стильових рішеннях творів образотворчого, декоративного та сучасного візуального мистецтва.
16. Популяризувати надбання національної та всесвітньої культурної спадщини, а також сприяти проявам патріотизму, національного самоусвідомлення та етнокультурної самоідентифікації.
17. Формувати екологічну свідомість і культуру особистості, застосовувати екологічні принципи в житті та професійній діяльності.

Додаткові програмні результати навчання:

18. Викладати фахові дисципліни у дитячих спеціалізованих художніх та мистецьких закладах освіти.
19. Володіти знаннями та практичними навичками з шрифту та типографіки, кольорознавства, фотографії та фотографіки у професійній діяльності.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	Специфічна особливість кадрового забезпечення освітньої програми – це висока фахова майстерність науковців і художників – членів Національної спілки художників України, які поєднують педагогічну роботу з активною мистецькою та виставковою діяльністю, можлива участь закордонних фахівців (лекції, майстер-класи). Допоміжний персонал (навчальні майстри навчальних лабораторій) забезпечує умови проведення практичних занять студентів.
Матеріально-технічне забезпечення	Лекційні аудиторії, аудиторії для практичних занять з дисциплін: рисунок, академічний живопис та робота в матеріалі зі світловим обладнанням та мольбертами. Лабораторії для роботи в матеріалі, обладнані друкарськими верстатами, вентиляційним та світловим обладнанням.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	Бібліотечний ресурс. Інформаційне та наочне забезпечення навчального процесу винятковими виданнями.

9 – Академічна мобільність

Національна кредитна мобільність	Здійснюються практичні заходи щодо впровадження академічної мобільності студентів.
Міжнародна кредитна мобільність	Здійснюються практичні заходи щодо впровадження міжнародної академічної мобільності (Еразмус+ K1), подвійного дипломування та міжнародних проектів, що передбачають включене навчання студентів.
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Наявна можливість для фізичних осіб. Підготовчі курси з української мови.

2. Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни, курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота)	Кількість кредитів	Форма підсумк. контролю
Нормативні навчальні дисципліни Цикл загальної підготовки			
ОК 1.	Іноземна мова	7	залік
ОК 2.	Правознавство	3	залік

ОК 3.	Історія зарубіжного мистецтва	5	іспит
ОК 4.	Історія української культури і мистецтва	5	іспит
ОК 5.	Філософія	3	іспит
ОК 6.	Сучасні мистецькі практики в культурно-історичному контексті	3	іспит
ОК 7.	Безпека життєдіяльності, основи екології та охорони праці	3	іспит
ОК 8.	Українська мова (за професійним спрямуванням)	3	іспит
ОК 9.	Історія та наукові дослідження графічного мистецтва	3	диф.залік
Цикл професійної підготовки			
ОК 10.	Основи фотографії	3	перегляд
ОК 11.	Фотографіка	4	перегляд
ОК 12.	Рисунок	29	перегляд
ОК 13.	Академічний живопис	25	перегляд
ОК 14.	Шрифт і типографіка	7	перегляд
ОК 15.	Кольорознавство	3	перегляд
ОК 16.	Пластична анатомія	3	перегляд
ОК 17.	Робота в матеріалі	26	перегляд
ОК 18.	Загальний курс композиції	22	перегляд
ОК19.	Графічні матеріали засобами комп'ютерних технологій	4	залік
ОК 20.	Методика викладання дисциплін образотворчого мистецтва	3	залік
ОК 21.	Навчальна практика	3	диф.залік
ОК 22.	Педагогічна практика	3	диф.залік
ОК 23.	Переддипломна практика	3	диф.залік
ОК 24.	Робота над дипломним проектом	5	захист
Загальний обсяг обов'язкових компонент:		178	
Вибіркові навчальні дисципліни Цикл загальної підготовки			
Блок №1			
ВКЗП 1.	Основи фешн фотографії Література у дзеркалі художньої культури Основи художнього гриму Постановочне фото Фізична культура	3	залік
Блок №2			
ВКЗП 2.	Мовленеві комунікації Основи міжкультурного ділового спілкування (англійською) Рекламний копірайтинг та спічрайтинг Рецензування та редагування Риторика та ораторська майстерність Іноземна мова для наукових цілей (англ.) Основи академічного письма	4	іспит
Блок №3			
ВКЗП 3.	Теоретичні основи фотографічної практики Експертиза творів мистецтва Іконографія	3	залік
Блок №4			

ВКЗП 4.	Арт-ринок і художня культура Брендинг і маркетингове дослідження Ринок та організація праці Сучасна культура Сучасне мистецтво Україна: історія ідей та символів Психологія творчості Філософія мистецтва	3	залік
Цикл професійної підготовки			
Блок №1			
ВКПП 1	Арт-менеджмент, арт-маркетинг, фандрайзинг Копіювання живописного твору Скульптура за фахом Живопис за фахом: гуаш Рисунок за фахом: туш, графіт, кольоровий олівець	6	перегляд
Блок №2			
ВКПП 2.	Художній вітраж Живопис за фахом: акварель Рисунок за фахом: м'які матеріали (вугілля, соус, сангіна, сепія) Історія теа-кіномистецтва	8	перегляд
Блок №3			
ВКПП 3.	Композиція плакату Композиція книги Композиція станкової графіки	18	перегляд
Блок №4			
ВКПП 4.	Офорт Літографія Лінорит	10	перегляд
Блок №5			
ВКПП 5.	Дизайн поліграфічних форм Основи графічного дизайну Рекламна графіка	7	перегляд
Загальний обсяг вибіркового компонент		62	
Обсяг компонент освітньо-професійної програми		240	

2.2 Структурно-логічна схема ОП

1 семестр	2 семестр	3 семестр	4 семестр	5 семестр	6 семестр	7 семестр	8 семестр
15 тижнів	15 тижнів	15 тижнів	15 тижнів	15 тижнів	15 тижнів	15 тижнів	10 тижнів
Рисунок	Рисунок	Рисунок	Рисунок	Рисунок	Рисунок	Цикл проф. підготовки Блок № 1	Цикл проф. підготовки Блок № 1
Академічний живопис	Академічний живопис	Академічний живопис	Академічний живопис	Академічний живопис	Академічний живопис	Цикл проф. підготовки Блок № 2	Цикл проф. підготовки Блок № 2
Робота в матеріалі	Робота в матеріалі	Робота в матеріалі	Робота в матеріалі	Робота в матеріалі	Робота в матеріалі	Цикл проф. підготовки Блок № 5	Цикл проф. підготовки Блок № 5
Загальний курс композиції	Загальний курс композиції	Загальний курс композиції	Загальний курс композиції	Цикл проф. підготовки Блок № 3	Цикл проф. підготовки Блок № 3	Цикл проф. підготовки Блок № 3	Цикл проф. підготовки Блок № 3
Історія зарубіжного мистецтва	Історія зарубіжного мистецтва	Філософія	Сучасні мистецькі практики в культурно-історичному контексті	Українська мова (за професійним спрямуванням)	Методика викладання в початкових мистецьких закладах	Правознавство	Історія та наукові дослідження графічного мистецтва
		Графічні матеріали засобами комп'ютерних технологій					
Кольорознавство	Безпека життєдіяльності, основи екології та охорони праці	Історія української культури та мистецтва	Історія української культури і мистецтва	Іноземна мова	Іноземна мова	Цикл загальної підготовки Блок № 1	Цикл загальної підготовки Блок № 1
Пластична анатомія							
Шрифт і типографіка	Шрифт і типографіка	Шрифт і типографіка	Цикл загальної підготовки Блок № 4	Основи фотографії	Фотографіка	Цикл загальної підготовки Блок № 3	Цикл проф. підготовки Блок № 4
	Навчальна практика		Навчальна практика	Цикл загальної підготовки Блок № 2	Виробнича практика	Цикл проф. підготовки Блок № 4	Переддипломна практика
							Робота над дипломним проектом

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми «Графіка» здійснюється у формі публічного захисту (демонстрації) кваліфікаційної роботи та завершується видачою документу встановленого зразка про присудження йому ступеня бакалавра із присвоєнням кваліфікації: Бакалавр образотворчого мистецтва, декоративного мистецтва, реставрації. Кваліфікаційна робота має бути розміщена на сайті закладу вищої освіти або його структурного підрозділу, або у репозитарії закладу вищої освіти.

4. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти

У Харківській державній академії дизайну і мистецтв здійснюються практичні заходи щодо функціонування системи забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості), яка передбачає здійснення таких процедур:

1. Визначення принципів та процедур забезпечення якості вищої освіти.
2. Здійснення моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм.
3. Щорічне оцінювання здобувачів вищої освіти, науково-педагогічних і педагогічних працівників закладу вищої освіти та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному сайті Академії.
4. Забезпечення підвищення кваліфікації педагогічних, наукових і науково-педагогічних працівників.
5. Забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи студентів, за кожною освітньою програмою.
6. Забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом.
7. Забезпечення публічності інформації про освітні програми, ступені вищої освіти та кваліфікації.
8. Забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях працівників Академії і здобувачів вищої освіти.

Система забезпечення закладом вищої освіти якості освітньої діяльності та якості вищої освіти (система внутрішнього забезпечення якості) за поданням закладу вищої освіти оцінюється Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти або акредитованими ним незалежними установами оцінювання та забезпечення якості вищої освіти на предмет її відповідності вимогам до системи забезпечення якості вищої освіти, що затверджуються Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, та міжнародним стандартам і рекомендаціям щодо забезпечення якості вищої освіти.

